

SECTIO ALTERA

10/ *

*De iure retrocessionis**Facta et iuris delineatio*

Inter dominationem napoleonica (1805-1815) tres Religiosorum suppressiones factae sunt, quorum bona tunc publicata, alia vendita sunt privatis, alia autem ad demanium publicum transierunt. Sic res perstiterunt donec reges borbonici reversi sunt.

Vi Concordati inter duas Sicilias et Sanctam Sedem, Terracinae a. 1818 initi, quoad bona privatis vendita subsanatio « completa » facta est a Summo Pontifice; quoad vero reliqua, in publicum redacta, alia, quae quidem non essent loca religiosa, debita proportione distributa sunt inter domos diversas diversorum Religiosorum, et quidem « senza avere riguardo ai titoli delle antiche proprietà (art. 14); alia, « loca » nimirum « religiosa », distributa non sunt sicut praecedentia, sed quaedam restituta statim fuerunt antiquis dominis, quandoquidem ipsi domum sive « locum religiosum » respectivum instaurare potuerunt seu ibi vitam religiosam resumere; alia non sunt restituta, sed in massam quandam sic dictam « patrimonium regulare », ingressa sunt.

* Cfr. nota pag. 13. Decisiones alterius sectionis publici iuris factae in *Apollinaris* 43 (1970) 521-530, hoc modo allegari debent: 1 (6), 2 (7), 3 (8), 4 (9).

Iam, quoad bona huius « patrimonii regularis » (verbum « regulare » originem horum patrimonii signat) Memorandum V, additum memorato Concordatui terracinensi, praescripsit ut inde desumi possent quae necessaria forent ad complendam dotationem Sedium Episcopali-um et paroeciarum: hac tamen condicione ut si Religiosi, quibus olim fuerat proprietas locorum, sic in supradotationem concessorum, possent etiam post talem destinationem vitam religiosam in eis instaurare, ea obtinere valerent per retrocessionem proprietatis, dummodo illis sedi-bus sufficiens compensatio fieret (« rimpiazzo »). Huiusmodi retro-cessiones saepe habitae sunt, quod sciatur, per decennium et dimidium, plus minusve (dein haud amplius): operante quidem retrocessione Com-missione Concordataria, quae etiam destinationes illas peregerat.

Huc spectat casus de quo quaestio hic est: de aedibus nempe cum adnexo hortu, quae, quorundam Religiosorum olim propriae, contentae prius fuerant in illo « patrimonio regulari », dein a. 1820, sub ratione complementi dotationis, datae paroeciae X. Porro, retrocessio hoc in casu locum non habuit nec postulata est primis decenniis post conces-sionem factam, dum adhuc stabat Commissio Concordataria, quae retrocessiones operabatur, sed primum repetita est h.e. anno 1948. Nimirum, Religiosi antiqui domini domus, censuerunt se posse obti-nere adhuc retrocessionem, eamque a Sancta Sede postularunt, oblata compensatione (in rimpiazzo). Postulatio exaudita est; inde-que S.C.C. Decretum emisit (21-11-1962) in favorem retrocessionis. Sed pars contraria non acquievit, iudicans non esse iam tempus utile pro retrocessione, allegatis rationibus. Idcirco ad Summum Pontificem etiam ipsa recursum fecit contra Decretum. Iterum igitur examinata quaes-tione ab eadem S.C.C. et interrogatis de re iterum Religiosis circa suam petitionem, die 14-VII-1965 decisionem fecit denuo sensu conces-sivo, restricto tamen obiecto petito. Decretum hoc, ob adiuncta quae in causae documentis referuntur, parocho seu parti contrariae notifi-catum non est ad normam iuris ante finem martii a. 1969, cum S. Congr. tunc pro Clero, Decretum quoque emisit executivum retrocessionis (27-III-1969).

Nunc vero, ob retardationem notificationis Decreti a. 1965 parocho factae patere potuit recursus contra illud ad Alteram S. T. Signaturae Apostolicae Sectionem, ab 1-1-1968 stantem et vigentem; eumque inter-posuit intra terminos iuris (art. 105 § 1 Norm. Spec. S. T. Sign. Apost.) die 15-IV-1969.

Notare bene iuvat non obstare recursui in casu Decisionem huius ipsius S. Tribunalis datam die 21 maii 1968 (cf. Apollinaris, XLIII, 1970, pag. 465-466, *Decisio 2 (7) - De facultate exercendi medicinam*), cuius tenor est sequens: « Recursus admitti nequit, cum decisio impu-gnata pluribus annis antecessarit vigentem competentiam Signaturae Apostolicae circa contentiones ortas ex actu potestatis administrativae ecclesiasticae » (nec desunt aliae similes. Apollinaris et Periodica 11. cc.). Equidem, non obstare dicimus quia in casu de quo ibi agitur, ante-cesserat et decisio impugnata et eiusdem notificatio parti recurrenti. Porro, post notificationem tunc factam res tractata definitive habebatur. In casu nostro, contra, non sic. Decisio impugnata completa non erat ante vigentem competentiam Signaturae Apostolicae, cum defuerit noti-ficatio ante id tempus facta; notificatio autem respondet elemento pro-mulgationis in lege.

Cum igitur rationes iuridicae allatae a parte recurrente, funda-mento serio discussionis praebere visae sint, attenda Const. Regiminis Ecclesiae Universae, art. 106 (cf. et Norm. Spec. S. T. Signaturae Apost. art. 91 n. 1) et ex alia parte praeiudiciales rationes solidae con-tra admissionem recursus allegari non potuerint, ita decidendum vi-sum est:

DECISIO. - Die 22 iunii 1970 in Congressu habito coram Cardinali Praefecto, proposito recursu a parocho ecclesiae paroecialis X adversus decisionem a S.C.C. die 14 iulii 1965 latam, recurrenti notificatam inter dies 27 martii 1969 et 15 aprilis eiusdem anni, ac perpensis actis causae, decretum est: *Recursum admittendum esse ad disceptationem* (art. 116 Norm. Spec. Sign. Apost.).

Patronus partis conventae adversus hanc admissionem causae ad disceptationem recursum ad Collegium iudicans interposuit.

Die 28 iulii 1970 in Congressu habito coram E.mo Cardinali Prae-fecto, proposito recursu ab avvocato N.N. interposito adversus admis-sionem causae de qua supra ad disceptationem (art. 116 Norm. Spec. Signaturae Apost.) decretum est: *Recursum ad Collegium iudicans ad-mitti non posse.*